

Reactie op aanvullende vragen bij het rapport van de Taskforce Fryske Akademy 26 september 2019

Op 29 augustus 2019 heeft de Taskforce Fryske Akademy een rapport uitgebracht m.b.t. de toekomst van de Fryske Akademy. Naar aanleiding van dit rapport heeft de Provincie Friesland nog een aantal aanvullende vragen aan de Taskforce voorgelegd. Deze vragen worden in dit stuk beantwoord door de commissie.

Vraag: U heeft in uw advies in overweging gegeven om de taken van de Wetenschappelijke Commissie en de Maatschappelijke Adviesraad onder te brengen bij de Raad van Toezicht. Wat zouden in dat licht volgens de Taskforce de competenties moeten zijn waarover de leden van de Raad van Toezicht van de Fryske Akademy moeten beschikken? En hoe verhoudt uw visie hierop zich tot de huidige situatie?

Antwoord: De Taskforce heeft de aanbeveling om de taken van de Wetenschappelijke Commissie en de Maatschappelijke Adviesraad onder te brengen bij de Raad van Toezicht gedaan om een efficiëntere besluitvorming rond de Fryske Akademy te bevorderen. De competenties die nu in de Wetenschapscommissie en de Maatschappelijke Adviesraad zijn vertegenwoordigd zouden dan ook op een herkenbare wijze in de Raad van Toezicht aanwezig moeten zijn, bijvoorbeeld door twee leden te benoemen die een goed overzicht hebben over het maatschappelijke veld en twee leden die een goed overzicht hebben over het wetenschappelijke veld. Daarnaast is in de Raad van Toezicht competentie nodig op het terrein van bedrijfsvoering en financiën, bijvoorbeeld ook weer vertegenwoordigd door twee leden. Tenslotte is er een voorzitter nodig. Daarmee komt het aantal leden van de Raad van Toezicht uit op zeven, tegenover vijf in de huidige situatie. Het ligt voor de hand om met betrekking tot de benoemingen een procedure te volgen die lijkt op de huidige: de wetenschappelijke leden worden benoemd door de KNAW met instemming van de Provincie; de overige leden worden benoemd door de Provincie met instemming van de KNAW; de provincie en de KNAW benoemen samen de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Vraag: Indien de Fryske Akademy op dit moment een KNAW-instituut blijft en volgens de huidige KNAW-normen getoetst zou worden, zou de Fryske Akademy op basis daarvan volgens uw inschatting dan een KNAW-instituut kunnen blijven of zakt de FA dan onder de vereiste normering?

Antwoord: Naar de mening van de commissie zou de Fryske Akademy op dit moment een serieus risico lopen niet te voldoen aan de normen die in het huidige systeem worden toegepast op KNAW-instituten.

Vraag: Kunt u nader omschrijven hoe u aankijkt tegen een eventuele samenwerking met niet alleen de RuG, maar zeker ook de andere (Friese) kennisinstellingen. Hoe intensief zou die kunnen worden en langs welke route zou dat kunnen gaan? (behalve de verplaatsing van de leerstoel Frysk naar de Campus Fryslân)?

Antwoord: In de visie van de Taskforce zou er een gestructureerd overleg tussen de Friese kennisinstellingen moeten worden ingesteld onder leiding van de wetenschappelijk adviseur van de provincie. In dit overleg worden de samenwerkingsmogelijkheden verkend en wordt erop toegezien dat er geen dubbel werk wordt gedaan. De gesignaleerde samenwerkingsmogelijkheden worden geïmplementeerd in projectgroepen, die over hun voortgang niet alleen aan hun eigen instellingen rapporteren maar ook aan de wetenschappelijk adviseur en via deze aan het bovengenoemde overlegorgaan. De Taskforce kan zich voorstellen dat de Campus Fryslân uiteindelijk een centrale rol gaat spelen in de samenwerking. Op termijn zou men er aan kunnen denken om de decaan van de Campus Fryslân ook op te nemen in de Raad van Toezicht van de Fryske Akademy. Belangrijk nu is echter dat er een *bottom-up* proces plaatsvindt dat leidt tot echte samenwerking. De eigenlijke onderwerpen waarop samenwerking plaats kan vinden waarin de Fryske Akademy participeert, worden mede bepaald door de nieuwe thematische focus die, in overleg met Provincie en maatschappelijke partners, aangebracht kan worden bij een verruiming van het budget van de Fryske Akademy.

Vraag: In uw adviesrapport omschrijft u in paragraaf 3.3 dat de FA als KNAW-instituut een beroep kan blijven doen op verschillende faciliteiten van de KNAW waaronder de kwaliteitsbewaking. Aan die kwaliteitsbewaking, waardoor de FA in de 'eredivisie' van de wetenschap zou blijven spelen, wordt door alle partijen zeer veel waarde gehecht en als zeer belangrijk uitgangspunt gezien. Kun je die eredivisiewaardige positie overeind houden als er alleen sprake is van een liëringsovereenkomst met de KNAW? En hoe borg je dat dan? Is de KNAW-visitatie daarvoor afdoende?

Antwoord: Kwaliteitsbewaking van onderzoek vindt plaats met betrekking tot alle instellingen in Nederland waar onderzoek wordt verricht, waaronder ook de Nederlandse universiteiten. Slechts een zeer klein deel van deze instellingen is een KNAW-instituut, en onder het andere, veel grotere deel, bevinden zich ook veel internationaal toonaangevende onderzoeksinstituten, die men gerust tot de eredivisie mag rekenen. Het is dus niet zo dat de Fryske Akademy alleen onder de vlag van de KNAW in die eredivisie kan meespelen. De KNAW heeft verder wel een belangrijke stem in de kwaliteitsbewaking van het onderzoek in Nederland, maar voert zelf geen onderzoeksvisitaties uit. Deze taak wordt veelal uitgevoerd door het QANU. Net als in het verleden kan de KNAW ook in de toekomst adviseren over de samenstelling van de visitatiecommissie en de te volgen procedure, en zo mede zorgdragen voor een goed evaluatieproces.

Vraag: Hoe kijkt de Taskforce aan tegen een eventueel wettelijke verankering van de FA?

Antwoord: Dit is een verstrekkende vraag waar de Taskforce zich niet over heeft gebogen en die ook niet in haar opdracht was opgenomen. Wettelijke verankering zou zeker kunnen zorgen voor stabiliteit en continuïteit in de werkzaamheden van de Fryske Akademy. Het onderzoeken van de mogelijkheden van wettelijke verankering zou door de Provincie meegenomen kunnen worden in haar rol van bewaker en organisator van het provinciale wetenschaps- en kennisbeleid.